

განმარტებითი ბარათი

საქართველოს კანონის პროექტზე

„საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში, ცვლილებების შეტანის შესახებ“

ა) ზოგადი ინფორმაცია კანონპროექტის შესახებ:

ა.ა) კანონპროექტის მიღების მიზეზი:

ა.ბ) პრობლემა, რომლის გადაჭრასაც მიზნად ისახავს კანონის პროექტი.

2013-2021 წლების მოვლენები, როდესაც საჯარო სივრცეში სექსუალური ორიენტაციის საჯარო დემონსტრირებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების ჩატარების მცდელობამ გამოიწვია საჯარო მღელვარება და მოსახლეობის მასობრივი პროტესტი, რამაც ნათლად აჩვენა რომ ქართულ სოციალურ ამ კულტურული და ეთნიკური ღირებულებების სივრცეში მსგავსი ღონისძიებების ჩატარება წარმოადგენს იმ ზღვარის გადაკვეთას, რასაც სახელმწიფო და საზოგადოება საჯარო სივრცეში ქცევის ნორმებთან დაკავშირებით აწესებს.

მტკიცება შეხედულება იმასთან დაკავშირებით, რომ საჯარო სივრცეში განსაკუთრებით ბავშვების მიერ მსგავსი აქტივობების ხილვა მოსახლეობისათვის მკვეთრად მიუღებელია, შესაბამისად აუცილებელია მკაფიოდ ჩამოყალიბდეს საჯარო შეკრებებისა და მანიფესტაციების ჩატარების წესები, რადგან საზოგადოების სიმშვიდისა და უსაფრთხოების ინტერესებიდან გამომდინარე თავიდან იქნეს აცილებული მსგავსი ღონისძიებები; აუცილებელია კანონით აიკრძალოს ასეთი საჯარო დემონსტრაციების და ღონისძიებების ჩატარება, რომელთა მთავარ ან ერთ-ერთი მიზანს მონაწილეთა სექსუალური ორიენტაციის დემონსტრაცია, პოპულარიზაცია და პროპაგანდა წარმოადგენს. ამავდროულად საზოგადოების მღელვარებას იწვევს შეკრებებსა და მანიფესტაციებზე ამ თუ იმ რელიგიური მიმდინარეობის საწინააღმდეგო, შეურაცხყოფელი გამოსვლების და მოწოდებები, დამცირებისა და შეურაცხყოფის მსხვერპლი ხდება ამა თუ იმ რელიგიური მიმდევრობისა და რწმენის მქონე ადამიანი, რაც საბოლოო ჯამში იწვევს რელიგიურ ან სოციალურ შუღლს, წარმოადგენს საქართველოს კონსტიტუციითა და საკანონმდებლო/კანონქვემდებარე აქტებით, ასევე საზოგადოებაში დამკვიდრებული ადამ-წესებით დაფუძნებული საჯარო წესრიგის რღვევის საფრთხეს და საფრთხეს უქმნის სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას და სხვათა უფლებების უზრუნველყოფას;

დღეისათვის არსებული საკანონმდებლო რეგულაციები, როგორც ამას არსებული პრაქტიკა ცხადყოფს, არ არის ამომწურავი, ტოვებს შესაძლებლობას ცალკეული პირებისა და პირთა ჯგუფებისათვის, რათა მათ თავიანთი ინტერპრეტაციით, ბოროტად ისარგებლონ საკანონმდებლო რეგულაციით და მიაღწიონ უკანონო მიზანს.

შეკრებისა და მანიფესტაციის უფლება არ წარმოადგენს აბსოლუტურ უფლებას, შესაბამისად სახელმწიფომ შესაძლოა გარკვეულ შემთხვევებში, თანაზომიერების ტესტის მოთხოვნების შესაბამისად შეზღუდოს აღნიშნული უფლება ღირებული ლეგიტიმური მიზნის მისაღწევად.

წინამდებარე ცვლილების პროექტის მიზანია შექმნას მყარი ბერკეტი, რათა შემცირდეს და აღმოიფხვრას „შეკრებისა და მანიფესტაციების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული უფლებებით ბოროტად ისარგებლობის ფაქტები და დაცულ იქნეს საქართველოს კონსტიტუციით და საკანონმდებლო/კანონქვემდებარე აქტებით უზრუნველყოფილი უფლებები, საფრთხე არ შეექმნას საჯარო წესრიგს, სახელმწიფო და საზოგადოებრივ უსაფრთხოებას.

ა.ა.ბ) არსებული პრობლემის გადასაჭრელად კანონის მიღების აუცილებლობა:

კანონპროექტით გათვალისწინებული საკითხების მოწესრიგებისათვის აუცილებელია საკანონმდებლო რეგულაცია. სწორედ ამიტომ ცვლილება შედის „შეკრებებისა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში“.

ა.ბ) კანონპროექტის მოსალოდნელი შედეგები:

კანონპროექტის მიღებას დადებითი გავლენა ექნება როგორც სახელმწიფო და საზოგადოებრივი წესრიგის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, ასევე საჯარო წესრიგის უზრუნველყოფის კუთხით. კანონპროექტის მიღება უზრუნველყოფს რელიგიურ მიმდინარეობებისა და ამა თუ იმ რეგილიგიის მიმდევართა, ასევე სექსუალურ უმცირესობათა და სექსუალურ უმრავლესობათა უფლებებსა და თავისუფლებებს, განეიტრალდება სოციალური და რელიგიური შუღლის საფრთხე, შემცირდება და აღმოიფხვრება სოციალურ ჯგუფებს შორის ძალადობრივი დაპირისპირების საფუძვლები.

ა.გ) კანონპროექტის ძირითადი არსი:

ცვლილება შედის საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში, კოდექსს ემატება ახალი რეგულაცია, ემატება და მკაცრდება დარღვევაზე პასუხისმგებლობის ზომები, კერძოდ: კოდექსის 174¹ მუხლის მე-4 ნაწილი ჩამოყალიბდება შემდეგი შინაარსით:

4. „შეკრებებისა და მანიფესტაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9, მე-10¹, მე-11 და 11¹ მუხლებით გათვალისწინებული ნორმების დარღვევა – გამოიწვევს დაჯარიმებას 3000 (სამი ათასი) ლარის ოდენობით ან ადმინისტრაციულ პატიმრობას 25 (ოცდახუთი) დღემდე ვადით, ხოლო თუ დამრღვევი ორგანიზატორია – დაჯარიმებას 5000 (ხუთი ათასი) ლარის ოდენობით ან ადმინისტრაციულ პატიმრობას 30 (ოცდაათი) დღემდე ვადით.

ა.დ) კანონპროექტის კავშირი სამთავრობო პროგრამასთან და შესაბამის სფეროში არსებულ სამოქმედო გეგმასთან, ასეთის არსებობის შემთხვევაში:

აღნიშნული ქვეპუნქტი არ გამოიყენება წარმოდგენილ კანონპროექტთან მიმართებაში, რადგან იგი არ არის ინიცირებული საქართველოს მთავრობის მიერ.

ა.ე) კანონპროექტის ძალაში შესვლის თარიღის შერჩევის პრინციპი, ხოლო კანონისთვის უკუძალის მინიჭების შემთხვევაში – აღნიშნულის თაობაზე შესაბამისი დასაბუთება:

რადგან კანონპროექტი ითვალისწინებს პასუხისმგებლობის ზომების გამკაცრებას, და ასევე ახალი სამართალდარღვევის შემოღებას, მიზანშეწონილია რომ იგი ამოქმედდეს გამოქვეყნებიდან მე-15 დღეს. ამასთანავე, კანონპროექტი არ ითვალისწინებს უკუძალის მინიჭებას.

ა.ვ) კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვის მიზეზები და შესაბამისი დასაბუთება (თუ ინიციატორი ითხოვს კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვას):

ინიციატორების მიერ კანონპროექტის დაჩქარებული წესით განხილვა არ მოითხოვება.

ბ) კანონპროექტის ფინანსური გავლენის შეფასება საშუალოვადიან პერიოდში (კანონპროექტის ამოქმედების წელი და შემდგომი 3 წელი): ბ.ა) კანონპროექტის მიღებასთან დაკავშირებით აუცილებელი ხარჯების დაფინანსების წყარო:

კანონპროექტი არ საჭიროებს დაფინანსებას

ბ.ბ) კანონპროექტის გავლენა სახელმწიფო ან/და მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილზე:

კანონპროექტის მიღებამ, შესაბამისი ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილზე შესაძლებელია იქონიოს დადებითი გავლენა, რადგან ხდება ჯარიმების გაზრდა და ახალი სამართალდარღვევისათვის ჯარიმის დაწესება. თუმცა შემოსავლების ოდენობა დამოკიდებულია ჩადენილ სამართალდარღვევათა რაოდენობაზე.

ბ.გ) კანონპროექტის გავლენა სახელმწიფო ან/და მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილზე:

კანონპროექტის მიღება არ იქონიებს გავლენას სახელმწიფო ან/და მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯვით ნაწილზე, გამომდინარე იქიდან, რომ ადმინისტრირების პროცესი წარმართული იქნება არსებული რესურსებით. კანონპროექტით გათვალისწინებულია ჯარიმების გაზრდა, შესაბამისად ამ სამართალდარღვევების გამოვლენა ისედაც ხდებოდა არსებული რესურსით, ხოლო კანონპროექტით გათვალისწინებული ახალი სამართალდარღვევის გამოვლენა და მასზე რეაგირების მოხდენა ასევე მოხდება იმავე არსებული რესურსით.

ბ.დ) სახელმწიფოს ახალი ფინანსური ვალდებულებები, კანონპროექტის გავლენით სახელმწიფოს ან მის სისტემაში არსებული უწყების მიერ მისაღები პირდაპირი ფინანსური ვალდებულებების (საშინაო ან საგარეო ვალდებულებები) მითითებით:

კანონპროექტის მიხედვით სახელმწიფოს არ ეკისრება რაიმე ფინანსური ვალდებულება.

ბ.ე) კანონპროექტის მოსალოდნელი ფინანსური შედეგები იმ პირობების, რომელთა მიმართაც ვრცელდება კანონპროექტის მოქმედება, იმ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებზე გავლენის ბუნებისა და მიმართულების მითითებით, რომლებზედაც მოსალოდნელია კანონპროექტით განსაზღვრულ ქმედებებს ჰქონდეს პირდაპირი გავლენა:

კანონპროექტის მიღება უარყოფითად იმოქმედებს სამართალდამრღვევებზე, რადგან მკაცრდება სანქციის ოდენობები და ამასთანავე ხდება ახალი სამართალდარღვევის შემოღება. შესაბამისად, მათ ვინც ჩაიდენს სამართალდარღვევას, მოუწევთ გაზრდილი ჯარიმების გადახდა ან/და კანონით გათვალისწინებული სხვა პასუხისმგებლობის აღება.

ბ.ვ) კანონპროექტით დადგენილი გადასახადის, მოსაკრებლის ან სხვა სახის გადასახდელის (ფულადი შენატანის) ოდენობა შესაბამის ბიუჯეტში და ოდენობის განსაზღვრის პრინციპი:

გასათვალისწინებელია, რომ კანონპროექტით მკაცრდება სანქციის ოდენობები და ამასთანავე ხდება ახალი სამართალდარღვევის შემოღება, რომელიც ჯარიმის სახით ითვალისწინებს 3000 (სამი ათასი) და 5000 (ხუთი ათასი) ლარის ოდენობით თანხას. ეს ოდენობები გამომდინარეობს სამართალდარღვევის სიმძიმიდან, მისი ხასიათიდან და შინაარსიდან

ბ1) ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე კანონპროექტის ზეგავლენის შეფასება: კანონპროექტს არ აქვს გავლენა ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე.

კანონპროექტს არ აქვს გავლენა ბავშვის უფლებრივ მდგომარეობაზე.

გ) კანონპროექტის მიმართება საერთაშორისო სამართლებრივ სტანდარტებთან: გ.ა) კანონპროექტის მიმართება ევროკავშირის სამართალთან:

კანონპროექტი არ ეწინააღმდეგება ევროკავშირის სამართალს.

გ.ბ) კანონპროექტის მიმართება საერთაშორისო ორგანიზაციებში საქართველოს წევრობასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებთან:

კანონპროექტი არ ეწინააღმდეგება საერთაშორისო ორგანიზაციებში საქართველოს წევრობასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს.

გ.გ) კანონპროექტის მიმართება საქართველოს ორმხრივ და მრავალმხრივ ხელშეკრულებებთან და შეთანხმებებთან, აგრეთვე, ისეთი ხელშეკრულების/შეთანხმების არსებობის შემთხვევაში, რომელსაც უკავშირდება კანონპროექტის მომზადება, – მისი შესაბამისი მუხლი ან/და ნაწილი:

კანონპროექტი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს ორმხრივ და მრავალმხრივ ხელშეკრულებებსა და შეთანხმებებს. კანონპროექტის მიღება არ უკავშირდება საქართველოს მიერ დადებულ ხელშეკრულებას/შეთანხმებას.

გ.დ) არსებობის შემთხვევაში, ევროკავშირის ის სამართლებრივი აქტი, რომელთან დაახლოების ვალდებულებაც გამომდინარეობს „ერთი მხრივ, საქართველოსა და, მეორე მხრივ, ევროკავშირსა და ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებიდან“ ან ევროკავშირთან დადებული საქართველოს სხვა ორმხრივი და მრავალმხრივი ხელშეკრულებებიდან:

ასეთი არ არსებობს.

დ) კანონპროექტის მომზადების პროცესში მიღებული კონსულტაციები:

დ.ა) სახელმწიფო, არასახელმწიფო ან/და საერთაშორისო ორგანიზაცია/დაწესებულება, ექსპერტი, სამუშაო ჯგუფი, რომელმაც მონაწილეობა მიიღო კანონპროექტის შემუშავებაში, ასეთის არსებობის შემთხვევაში:

ასეთი არ არსებობს

დ.ბ) კანონპროექტის შემუშავებაში მონაწილე ორგანიზაციის/დაწესებულების, სამუშაო ჯგუფის, ექსპერტის შეფასება კანონპროექტის მიმართ, ასეთის არსებობის შემთხვევაში:

ასეთი არ არსებობს.

დ.გ) სხვა ქვეყნების გამოცდილება კანონპროექტის მსგავსი კანონების იმპლემენტაციის სფეროში, იმ გამოცდილების მიმოხილვა, რომელიც მაგალითად იქნა გამოყენებული კანონპროექტის მომზადებისას, ასეთი მიმოხილვის მომზადების შემთხვევაში:

ასეთი არ არსებობს.

ე) კანონპროექტის ავტორი:

საინიციატივო ჯგუფი

ვ) კანონპროექტის ინიციატორი:

არანაკლებ 25 000 ამომრჩეველი